

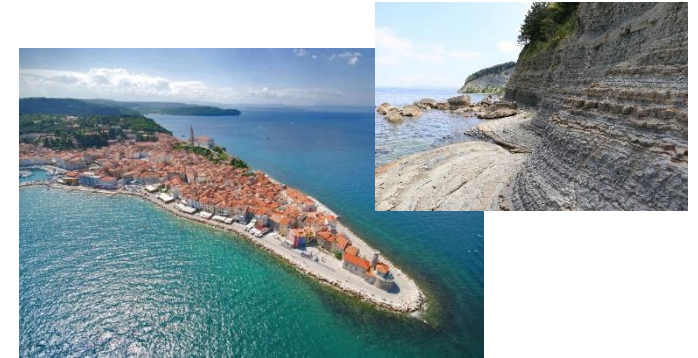
VIRTUALNA EKSKURZIJA

FIESA , PIRAN, LUKA KOPER, PREDJAMSKI GRAD , POSTOJNSKA JAMA

9. razred OŠ Kungota

Ime in priimek udeleženca. _____

Datum ekskurzije: _____

Če se ti poslano gradivo odpre neurejeno ga naloži v word dokument. Odgovore na vprašanja lahko zapisuješ v zvezek.

Želimo vam prijetno raziskovanje in spoznavanje čudovite Slovenije. Vaše rešene naloge, znanje in vtise boste posredovali v sredo 22.4.2020, na video druženju.

Na video srečanje boste povabljeni preko Jitsi Meeta.

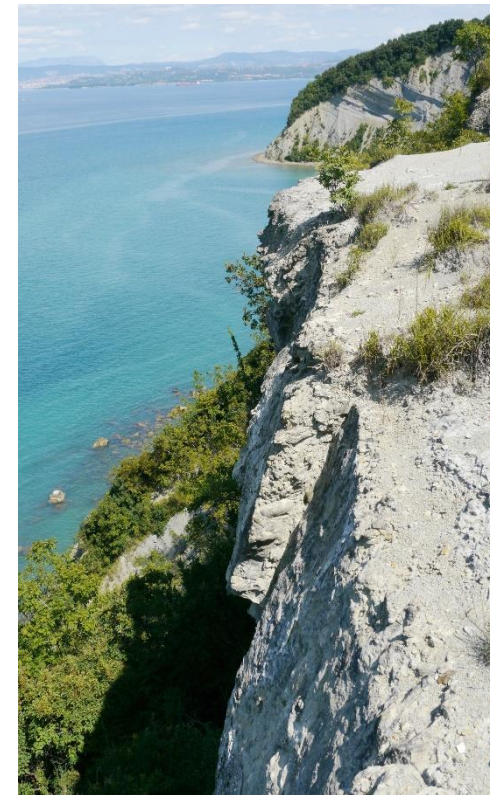
Udobno se namesti, odpri povezavo, zapri oči in si predstavljaš, da si v Fiesi. <https://www.youtube.com/watch?v=s70xh8BWhJs>

Na karto obalnega pasu označi FIESO IN SEČOVELJSKE SOLINE

Oglej si povezave:

https://www.hribi.net/spletna_kamera/fiesa/3400

<https://www.youtube.com/watch?v=pdpMd0sXjAc>

SRUNJANSKI KLIF: <https://www.youtube.com/watch?v=f2UIA6FOuWw>

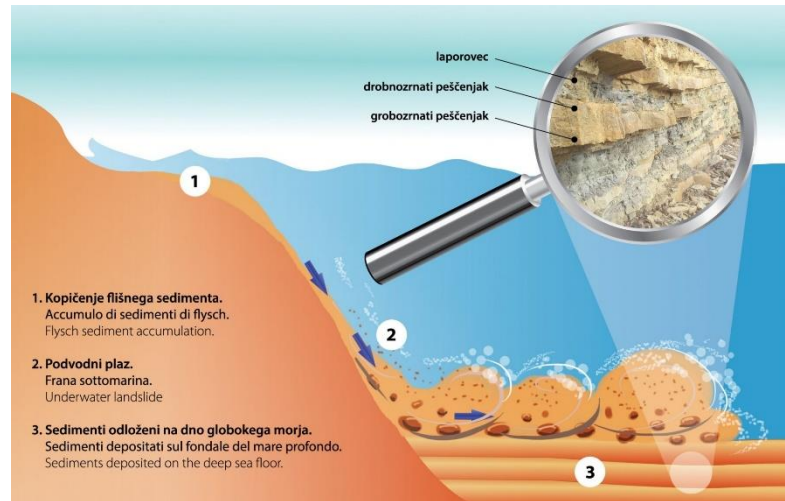
Z besedo klif označujemo zelo strmo, vertikalno in včasih tudi previsno steno, sestavljeno iz kamnin ali nevezanih sedimentov, ki se nahaja na stiku kopnega in morja.

Strunjanski klif, tako kot večino naše obalne regije in celotno območje Krajinskega parka Strunjan, gradijo flišne kamnine srednje eocenske starosti. Fliš ni ena sama kamnina, ampak ciklično zaporedje več kamnin, ki so nastale pred 40 milijoni let v globokem morju. Podvodni plazovi, ki so se sprožali ob potresnih sunkih, močnih nevihtah ali cunamijih, so odnašali mešane sedimente in jih odlagali na dno globokega morja: spodaj večje drobce, pri vrhu pa najfinejši material. Iz tako nakopičenih sedimentov so s strjevanjem nastale flišne kamnine. Kasneje se je zaradi tektonskega delovanja morski bazen zožil, morje se je umaknilo, flišne kamnine pa so se prelomile, nagubale in dvignile na površje, kjer jih lahko občudujemo še danes.

Posamično ciklično zaporedje v flišni kamnini se začne z grobozrnatimi konglomerati, ki jim običajno sledijo peščenjaki, zaključijo pa se po navadi z drobnnozrnatimi muljevci oziroma laporovci. Posamezne plasti kamnin v fliših so različnih debelin, v Sloveniji so povečini dokaj tanke (debele od nekaj cm do nekaj 10 cm).

Posebnost flišnih kamnin na slovenski obali je v tem, da se v zaporedjih kamnin pojavljajo posamezni sloji apnenca, ki ponekod dosegajo debeline tudi do več metrov, zato jim rečemo kar megaplasti.

1. Kako in kje je nastajal fliš?

---

2. V kakšnem zaporedju je sestavljena flišna kamnina? _____

3. Kaj je posebnost fliša na slovenski obali? _____

4. Apnenec spada med _____ kamnine, nastal je iz _____

PIRAN

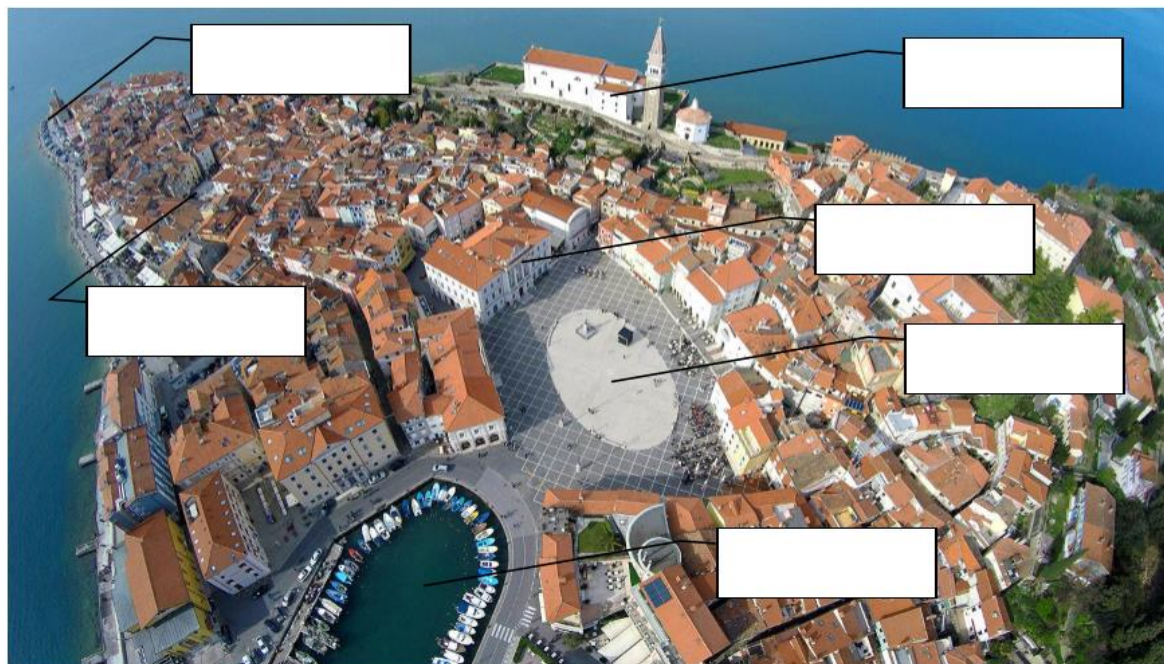
Piran (italijansko Pirano) je pristaniško mesto na slovenski obali in središče Občine Piran. Leži na samem rtu Piranskega polotoka v neposredni bližini Portoroža. Naselje se je začelo razvijati v zgodnjem srednjem veku.

Tartinijev trg je največji trg in središče Pirana. Ime je dobil po slavnem piranskem rojaku, violinistu in skladatelju Giuseppeju Tartiniju. Trg je bil sprva mandrač ali notranje pristanišče za jadrnice in ribiške čolne. Nahajal se je zunaj mestnega obzidja. Že v srednjem veku je bil obdan z najpomembnejšimi mestnimi palačami in hišami premožnih meščanov. Današnjo podobo je trg dobil v 2. polovici 19. stoletja. Leta 1894 so mandrač zaradi smradu, nečistoče in zdravstveno-higienskih razlogov zasuli in tako je nastala prostorna tržna ploščad, okoli katere so zgradili vse pomembnejše ustanove in meščanske stavbe, od katerih se je v prvotnih oblikah ohranila le gotška hiša, imenovana **Benečanka**. Predstavlja najlepši primerek beneško-gotske arhitekture v Piranu in je najstarejša ohranjena hiša na Tartinijevem trgu. Stavba je bila zgrajena sredi 15. stoletja, njeni naročniki pa so izhajali iz premožne patricijske družine Del Bello. Najizrazitejši zunanji arhitekturni del je vogalni gotski balkon. Nad strnjenim mestnim središčem kraljuje župnijska **cerkev svetega Jurija**. Domneva se, da je nastala v 12. stoletju, v sedanji velikosti pa je bila sezidana v 14. stoletju. Svojo današnjo podobo je dobila po baročni prenovi v 17. stoletju.

Oglej si zemljevid , preberi besedilo in se virtualno sprehodi po

Pianu: https://www.burger.si/Piran/Piran_2.htm

Poimenuj stavbe , rt, trge in zaliv:

Vir: Enavtika, <https://enavtika.si/si/vodnik/ogled/luca-piran->

LUKA KOPER : <https://www.youtube.com/watch?v=9R0mFTas2p8>

Luka Koper je edino slovensko mednarodno tovarno pristanišče. Predstavlja najbližjo povezavo Srednje in Vzhodne Evrope s Sredozemljem, ključni blagovni tokovi pa v pristanišče prihajajo prek Gibraltarske ožine in Sueškega prekopa. Pristanišče s prisotnostjo pomembnih svetovnih ladjarjev vzdržuje morske povezave z vsemi deli sveta.

Pristanišče je nastalo leta 1957, tri leta po tem, ko je postalo jasno, da je Jugoslavija izgubila del cono A, razcvet pa je doživelo po letu 1967, ko je postalo železniško povezano z zaledjem. Danes je pristanišče neposredno povezano z evropskim železniškim in avtocestnim sistemom in ima status mejne vstopne točke Evropske unije. Zaledje pristanišča se razteza čez celotno srednjo in vzhodno Evropo, od Slovenije, Avstrije do Madžarske, Italije, Hrvaške, Češke, Slovaške, Poljske in južne Nemčije. Pretovor poteka 24 ur na dan.

Luka Koper predstavlja trgovsko vez med različnimi oblikami transporta in pretovornih sistemov: RO-RO, opremo za pretovor in skladiščenje generalnega tovora, projektnege tovora, kontejnerjev, avtomobilov, sipkega, razsutega in tekočega tovora, kot tudi živih živali.

Morje v pristanišču je globoko od 7 do 18 metrov. Sprejme lahko ladje z nosilnostjo 180.000 ton. Ladijski pretovor pristanišča je leta 2006 presegel 14 milijonov ton, leta 2007 pa 15 milijonov ton.

Načrti za izgradnjo tretjega pomola so naleteli na nasprotovanje okoljevarstvenikov, ki želijo zavarovati ankaransko školjčno sipino, tako imenovano *pokopališče školjk*, kjer živijo redke vrste hroščev in prezimuje 30 vrst ptic.

Na spletu poišči kaj pomeni pretovorni sistem RO-RO ?

Na povezavi <https://www.luka-kp.si/slo/statistika-pretovora> si ogledj zgornji graf in razberi kakšen tovor pretovarjajo:

Iz grafa razberi kolikšen je bil skupen ladijski pretovor v tonah : leta 2010 _____, lete 2014 _____ in leta 2019 _____ .

Ugotovi katerega leta je bil skupni pretovor najvišji: _____ .

PREDJAMSKI GRAD <https://www.rtv slo.si/tureavanture/podobe-slovenije/predjama-v-skalo-vtkana-legenda/201271>

Katerega leta je bil zgrajen grad _____ . Kaj je posebnost izgradnje gradu? _____

Kdo je bil Erazem Predjamski? _____

Kje je pokopan Erazem _____ . Pri ogledu fotografij iz Predjamskega gradu si videl/la kamniti grb. Kaj je vklesano v grbu? _____

POSTOJNSKA JAMA

Postojnska jama je dobila ime po mestu Postojna. Postojnska jama je največji kraški jamski sistem v Sloveniji. Podzemni tok reke Pivke je v dveh milijonih letih postopoma zniževal svojo strugo in tako ustvarjal različna nadstropja jame. Stalna temperatura v notranjosti jame je bila še pred nekaj leti približno 8 °C, danes pa se giblje med 8 in 10 °C. Višje temperature že omogočajo rast lišajev na kapnikih, kar preprečuje nadaljnjo odlaganje apnenca in rast kapnikov. Največja globina jame je 115 m (Vir: http://sl.wikipedia.org/wiki/Postojnska_jama, 22. 3. 2013)

V Postojnsko jamo vozi vlakec, danes se v njo popelješ virtualno: <https://www.burger.si/Jame/PostojnskaJama/2012/index.html#node37>

Postojnsko jamo je oblikovala reka _____ . Jama je bila odkrita leta _____ . Odkril jo je _____ .

Za obiskovalce je na ogled več dvoran, kako se imenujejo: _____ .

Opiši kako nastajajo kapniki: _____

_____ .

Koliko zrastejo kapniki v 10 letih? _____ . Stalaktiti so kapniki, ki rastejo _____ , stalagmiti _____ .

Kakšne kapniške oblike še poznamo? _____ .

V jami je stalna letna temperatura _____ °C. Koliko obiskovalce je leta 2017 obiskalo Postojnsko jamo? _____ .

<https://www.postojnska-jama.eu/sl/medijsko-sredisce/novice/rekordno-letov-postojnski-jami/> Iz katerih držav prihajajo turisti? _____

_____ .

V Postojnski jami je vivarij, ki je v *Rovu novih podpisov*, 50 metrov od glavnega vhoda v Postojnsko jamo. To je obnovljena sodobna, obiskovalcem zanimiva speleobiološka postaja, kjer se lahko ogledamo človeško ribico, drobnovratnika (jamski hrošč) in druge. V biološkem slovtvu je navedenih prek 130 vrst živali, ki žive v postojnsko-planinskem jamskem sistemu; od teh je 84 pravih jamskih vrst, kar je svetovni rekord. Številni predstavniki več skupin jamskih živali so bili prvič opisani prav po primerkih iz te jame.

V postojnski jami turisti opazujejo kapniške oblike, se pa ne zavedajo, da so okoli njih tudi živali. Preberi spodnje besedilo in jih nekaj spoznaj. Pri tem si predstavljal, da se sprehajaš globoko v jami.

*****

ŽIVLJENJE V PODZEMLJU

Tudi v podzemlju je nekaj prostora za življenje. To so špranje v skali, kraške podzemeljske jame, pa tesni a v neskončnost prepleteni prostorčki med zrni v pesku ali v produ. Vsi ti prostori so lahko kopni ali pa zaliti z vodo.

Kakšne so v podzemlju življenjske razmere?

V podzemlju je tema. Nihče nič ne vidi. A to ima še druge posledice: v podzemlju tudi ni zelenih rastlin, ki na površju proizvajajo organsko hrano. Hrana v podzemlje pride le v podobi organskih ostankov s površja, pa v majhnih obrokih. Podzemlje je torej zelo revno s hrano. A tako zaprt prostor ima tudi ugodno plat. Zmoten je predsodek, da je v jamah hladno; tam res ni poletja, a tudi ni zime, temperatura je ustaljena in povprečna. In zrak je stalno vlažen, kar je za živali ugodno.

1. Oglej si posnetek <https://www.youtube.com/watch?v=eXiz0Pa3MaU> o človeški ribici in na kratko zapiši, kaj ti je bilo v posnetku še posebej všeč.

*****

Vir: <https://www.delo.si/novice/slovenija/genom-cloveske-ribice-daljsi-kot-vojna-in-mir-z-vec-refreni-kot-skladbe-beatlov-253423.html>

Naša virtualna ekskurzija se je zaključila. Od tod nas vodi pot v Maribor. Pojdi na povezavo in ugotovi koliko km je od CŠOD Breženka v Fiesi do OŠ Zg. Kungota : _____ km. Koliko časa bi potreboval/a z avtom: _____. Avtobus javnega potniškega prometa za to pot porabi _____ ur.

<https://www.google.com/maps/place/Fiesa/@46.0642426,13.5097759,8z/data=!4m5!3m4!1s0x477b7acf40c6d0ff:0xa2877ff66f6be6b9d!8m2!3d45.5259895!4d13.5772772>

Na zemljevidu Slovenije vriši našo pot in označi vse kraje, ki si jih danes spoznal/a.

Vožnja domov naj mine v prijetnem vzdušju : <https://www.youtube.com/watch?v=tyE00zF5ME&list=PLWmkikOZCtkzCe0EzBXIm4FBcY-HcPKpp&index=3&t=0s>

Zadnja naloga. Do naslednje ekskurzije se nauči <https://www.youtube.com/watch?v=wML-SalwUEQ> !!!!!